

F18 - Kamraten

Nr 66
Dec 2022

Tidning för F18 kamratförening medlemmar ur
Kungl Södertörns Flygflottilj/Flygvapnets Södertörnsskolor

INNEHÅLL

Allmän information.....	2
Ordföranden har ordet.....	3
C F 16 har ordet.....	4
Hallmans annons.....	5
SFF annons.....	6
Chuck Yeager.....	6
C LSS info.....	7
Flygdagen på F 16 Uppsala.....	8-11
Chefsbytesceremoni Flygstaben.....	12
Bilder från förr.....	13-15
P 4 Radio Stockholm.....	15
Nordiskt Kamratföreningsmöte.....	16-23
Fpl 32 Lansen 70 år.....	24
Kamratföreningsdag på F 16.....	25
Dennis Gyllensporre.....	26
Ny flygvapenchef.....	26
Besök på Riddarhuset.....	27
Julbord med föredrag.....	28-30
Nya medlemmar.....	31
Födelsedagar och In Memoriam.....	31

Rekrytera medlemmar till F 18 Kamratförening

Alla som är intresserade av flyg, F 18 HISTORIA eller i övrigt vill stödja oss kan bli medlemmar i föreningen. Bli medlem och stöd vårt arbete med att bevara minnet av den tid då jaktflygflottiljen var en del av vårt luftförsvar med en aktiv incidentberedskap och stridsledning för övervakning av vår territorialgräns.

Medlemsavgiften är minst 100 kronor per år och medlem

Kontakta ordföranden

Gunnar Persson
Torpvägen 24 A
147 63 Uttran
073-1536844
ordforande@f18.se

eller sekreteraren

Leif Ström
Morgonvägen 129
146 32 Tullinge
070-3159797
sekreterare@f18.se

GLÖM INTE ATT BETALA IN MEDLEMSAVGIFTEN FÖR 2023

Medlemsavgiften är oförändrad och minst **100 KRONOR**

och insättes på plusgirokonto **72 91 00-8** eller swish **1234311536**

Använder du inbetalningskort så glöm inte skriva vilket år inbetalningen avser.

Glöm inte att meddela adressändring eller ändring av e-postadress

F18 Kamratförening, Pg 72 91 00-8
Ordförande: Gunnar Persson, 073-1536844, ordforande@f18.se
Vice ordförande: Sten Wiedling, 0155-213974, wiedling@telia.com
Sekreterare: Leif Ström, 070-3159797, sekreterare@f18.se
Kassör: Vakant, kassor@f18.se
Ledamöter: Thomas Lagman 08-7466648, Claes Wase 070-8145603,
Thomas Hillemar 070-2423458,
Adressändringar och ekonomiska ärenden, sekreterare@f18.se
Foto framsida: Lars Martinsson i fpl 35 på F 16 flygdag, foto Ulf Nylöv
Foto baksida: Leif Ström i tältet på F 16 flygdag

Ansvarig utgivare
Gunnar Persson
Redaktion
F 18 Kamratförenings styrelse
F 18 Hemsida: www.f18.se
Grafisk formgivning/layout
Gunnar Persson
Tryck
Bomas Tryck Norrtälje

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Då kan vi snart lägga ytterligare ett år på hyllan. Året har inte präglats av pandemin utan vi har kunnat genomföra ett antal aktiviteter. Är det inte pandemi så är det krig. Vi vaknade upp den 24 februari när Ryssland hade gått till attack mot Ukraina och startat ett blodigt krig. Ett krig som fortfarande pågår och som har satt sin prägel på oss och övriga delar av världen. Ekonomin och handeln skadas och för oss privatpersoner så begränsar detta vår handlingsfrihet. El-och drivmedelspriser har fördubblats och även matpriserna har ökat kräftigt. Nu återstår för vår nya regering att ta tag i detta och visa handlingskraft. Kriget lär pågå under lång tid.

Genom Rysslands agerande har nu Sverige och Finland beslutat att hemställa om medlemskap i NATO. Vi hoppas nu att Ungern och Turkiet också ger sitt ja till medlemskap. Vi ser fram mot den fortsättning som följer och önskar Försvarsmakten och övriga inom totalförsvaret lycka till med det gedigna arbete som detta kommer att innebära. Det finns gott om kompetens inom våra kamrat- och veteranföreningar som kanske Försvarsmakten kan nyttja inom olika branscher.

Föreningens verksamhet fortsätter som vanligt och vi har våra onsdagsträffar med föredrag, bildvisning och diskussioner. Vår Acro Deltas-fena är under uppsättning. Invigning kommer att ske i vår. Just nu pågår arbete med fundamentet, som kräver ett gediget arbete för att bli bra.

Det 38:e Nordiska Kamratföreningsmötet genomfördes på ett mycket bra sätt. Sverige var återigen den största delegationen. Vi ser nu fram emot mötet i Danmark, i juni 2024.

F 16 Kamratföreningsdag genomfördes med hög svansföring på Ärna och vi fick se kamratföreningens nya lokaler. Dagen är ett mycket bra initiativ av C F 16 och C LSS. Här har vi möjlighet att ge varandra idéer och förslag till kamratföreningsverksamhet.

Traditionsvårdsgruppen har börjat agera och planera för visning av traditionsrummet. Leif Ström har nu lagt in en hel del guidade turer i området. Vi ser fram emot våren och kommande visningar.

Rekryteringen fortsätter och medlemsantalet ökar.

Jag önskar er alla

En God Jul och Ett Gott Nytt År 2023

CHEFEN för F 16 HAR ORDET

Överste Pernille Undén, foto Försvarmakten

Kära läsare!

Vi kan konstatera att det händer och sker väldigt mycket i vår omvärld och i Sverige som både direkt och indirekt påverkar vår verksamhet på F 16, Upplands Flygflottilj. Vi har ett nytt regeringsskifte med en ny försvarsminister Pål Jonson som menar att ”omvärldsläget är ett av de allvarligaste läge som Sverige har befunnit sig i sedan andra världskriget slut”. Det innebär att Sverige kommer ge fortsatt stöd till Ukraina där vi på F 16 är beredda att stödja vid behov. Överbefälhavaren Micael Bydén har lämnat sitt militära råd (förslag till budgetunderlaget) till regeringen i närtid där det utifrån det allvarliga läget ställer krav på ökad militär förmåga här och nu, liksom en förmågeutveckling på längre sikt. Det militära råd som överbefälhavaren har lämnat till regeringen handlar om hur Försvarmakten bör utvecklas fram till 2035 för att nå maximal försvarskraft.

Våra nya värnpliktiga har kommit väl in i sin utbildning och den 8 december kommer de att delta i den traditionsenliga soldaterinran i Gamla Uppsala kyrka, en välförtjänt soldaterinran som välkomnar dem till

Försvarmakten och som tydliggör hur viktiga deras insatser är för Sverige. Detta är en värdig tradition att genomföra!

Vi har fortfarande inte fått något svar huruvida S106 Global Eye kommer att basera på F 16 eller inte, men svar väntas innan juledigheten.

Den 14 december överlämnar nuvarande Flygvapenchef Genmj Carl-Johan Edström över befälet till Genmj Jonas Wikman, som tidigare har jobbat som Stf C INSATS på HKV. I samband med befälsöverlämningen kommer F 16 bidra till att ceremonin genomförs på ett bra och värdigt sätt, vilket vi alltid brukar att göra.

Tiden springer iväg och 2022 går mot sitt slut men lika snabbt står verksamhetsåret 2023 för dörren. Det har varit ett intensivt men lärande första år för F 16. Vi har dragit många lärdomar och erfarenheter av den verksamhet som vi har bedrivit och ser fram emot ett nytt spännande år!

Jag passar på att hälsa Er alla hjärtligt välkomna den 7 december att delta i årets julkorum, jullunch, befordran och personalsamling.

Avslutningsvis så vill jag passa på att tacka Er alla för gott samarbete och för era fina insatser ni har gjort under 2022!

Med en önskan om en riktigt God Jul och ett Gott Nytt år!

C F 16, Upplands Flygflottilj

Flygvapnets ögon - Mälardalens vingar

Foto: Ulf Nylén

HALLMANS.nu

**Medaljer, pins, statyetter, vimplar
och mycket mer. Fråga oss, vi är experter!**

HALLMANS.nu

Premiering - Idrottspriser - Gravyr
08 - 580 80 180 / orden@hallmans.nu

**Stolt leverantör till SMKR,
Svenska Pistolskytteförbundet,
KSSS, Gröna Lund
och tusentals
andra kunder.**

Flyg historia

Har du flyg som intresse, hobby, passion eller yrke – då skall du självklart vara medlem i Svensk Flyghistorisk Förening. Då får du varje år sex nummer av den mycket uppskattade Svensk Flyghistorisk Tidskrift plus vår årsbok och mycket mer. På vår hemsida finner du en informationsfilm, som beskriver alla medlemsförmånerna. På hemsidan kan du även läsa ett nummer av Svensk Flyghistorisk Tidskrift som ett smakprov.

Nära 6 000 flygintresserade är redan medlemmar i Sveriges största flyghistoriska förening. Bli medlem du också! Fyll i formuläret på hemsidan eller ring in en anmälan. Årsavgiften är endast 445 kronor, som sätts in på Plusgirokonto 53 32 14-3.

Svensk Flyghistorisk Förening

Telefon 08-667 71 70 www.flyghistoria.org

Charles Elwood "Chuck" Yeager, född den 13 februari 1923 i Myra, Lincoln County, West Virginia, död 7 december 2020 i Los Angeles, Kalifornien, var en amerikansk pilot och brigadgeneral i USAF.

Den 14 oktober 1947 blev han den första människan som flög snabbare än ljudhastigheten i planflykt.

Vi hedrar en bra kamrat vid 75-årsminnet av rekordet.
R.I.P Chuck

CHEFEN för LUFTSTRIDSSKOLAN INFORMERAR

Överste Anna Siverstig, foto Försvarsmakten

Flygvapenvänner

När detta skrivs är vi i slutet av 2022 och vi kan summera ett år med hårt, inspirerande, men även utmanande arbete. Vi på LSS har, under året, hittat vår nya roll som ansvariga för Flygvapnets utveckling, utbildning och övningsplanering. Jag är speciellt glad för den fina kamratskap vi har, där vi utvecklar och kontinuerligt blir bättre tillsammans. Det är tydligt att vi har ett system av system där alla behövs för att uppnå resultat. Friktioner saknas naturligtvis inte och vi rekryterar kontinuerligt nya medarbetare, men med inställningen att alla gör sitt bästa håller vi flygvapenandan levande.

Året har även inneburit överraskningar. Flera hör ihop med Rysslands brutala angrepp på Ukraina och som följd av detta en svensk ansökan om Nato-medlemskap. Dessa fakta, tillsammans med att Försvarsmakten ska tillväxa med en högre takt än tidigare planerat, resulterade i ÖB's militära råd till politiken den 1 november. För Flygvapnet och Luftstridsskolan innebär det att vi ska vara en del i införandet av S106 Global Eye, Gripen E, nytt helikoptersystem, ny sambands- och IT-infrastruktur, tillväxt i bassystemet

och utveckling av vår rymdförmåga, som exempel. Vi ska dock komma ihåg att det här är ett råd än så länge och försvarsberedningen ska just börja arbeta med underlaget till ett nytt försvarsbeslut 2023. Hur det blir exakt får vi vänta på, men det är tydliga signaler om vart Flygvapnet är på väg.

Utvecklingen kommer att ske från nu och fram till mitten av 2030-talet, så vi har mycket spännande arbete framför oss. Utvecklingen kommer även att kräva utbildning, där LSS har ett stort ansvar. I november presenterade vi de första resultaten i vårt uppdrag "Utbildning och Utveckling i Tillväxt" för Flygstaben (FS). Dessa bejakades och kommer att gå ut i uppdragen för 2023. Det handlar om att vi ska förstärka Flygvapnets organisation för ledning, samordning och utveckling av utbildning vid LSS, FS och flottiljerna. Vi ska utreda hemtagning av specialistofficersutbildningar termin 2-3 samt delar av Officersprogrammets verksamhetsförlagda delar till Flygvapnet. En stor del av resultaten handlar om hur vi rekryterar mer effektivt och hur vi får alla nya kollegor att slutföra de utbildningar de är antagna till.

Vad händer då nästa år? Ett axplock: vi tar emot vårt nya skolflygplan (SK 40) den 1 april, vi tar emot en nyrenoverad brandövningsplats i Halmstad, drygt 200 valpar kommer att födas i Sollefteå, vi leder luftförsvarets del av försvarsmaktsövningen Aurora under 17 dygn i april-maj, vi fortsätter att utbilda värnpliktiga, kadetter, civila och militära anställda medarbetare vid våra skolor och vi ska ta ett krafttag i utvecklingsarbetet med att Sverige blir ett Nato-land. I slutet av året ska vi skicka medarbetare till Lecce i Italien för att börja utbilda våra stridspiloter där, samtidigt som vi fortsätter att utbilda helikopterpiloter i Tyskland och transportpiloter i USA.

Vi kommer också att få en ny flygvapenchef den 14 december: Hjärtligt välkommen Jonas Wikman! Och varmt lycka till med den nya tjänsten som chef för Försvarsmaktens Operationsledning Carl-Johan Edström. Med detta önskar jag er alla en skön ledighet över de kommande helgerna. Vi hörs igen 2023!

På kunskapens grund – "Scientiae fundamento"

Flygvapnets huvudflygdag

(Text Gunnar Persson, foto Hans Groby och Gunnar Persson)

Lördagen den 27 augusti blev det full fart på mark- och flyguppvisningarna i Uppsala och på den nyligen återupprättade Upplands Flygflottilj, F 16 i Uppsala.

Planering och organisering har pågått under ett helt år inför denna aktivitet. Kamrat- och veteranföreningarna som har F 16 och LSS som värdförband har varit delaktiga i denna process på olika sätt. När vi i F 18 kamratförening och Riksförbundet Koreaveteranerna ställde frågan till våra medlemmar om de ville delta aktivt så fick vi respons från cirka tio medlemmar.

Vårt tält på strategiskt bra läge

På F 16 har det genomförts ett antal möten där även föreningarna varit inbjudna och vi har kunnat hemställa om utformning av utställningsområde och innehåll. Kamratföreningen fick ett stort och bra tält som kom att inrymma både Riksförbundet Koreaveteranerna och Sverof (Sveriges reservofficersförbund) samt våra flygande Drakar. Kenneth Näslund deltog med föreningens Röda Draken (skala 1:7) samt sin egen modell i skala 1:6.

Gunnar och Leif i tältet

Under dagen startade vi den Röda Draken som fick taxa på betongbanan mellan åskådarna. Detta väckte stor uppståndelse och intresset för vårt tält blev därför stort och vi fick chansen att informera, sälja profilprodukter och rekrytera nya medlemmar.

Vi var på plats redan klockan 0530 och påbörjade dukning med mera i tältet. Vi var förvarnade om att det skulle bli en enorm kö till Uppsala och F 16, så det gällde att vara ute i god tid. Polisen uppskattade publiksiffran till cirka 170 000 besökare. Även i år var det flera timmars kö ute på E 4 både till och från flygdagen

Kenneth med sitt senaste bygge i skala 1:6. Det är en kopia av den J 35J som SwAFHF flyger med på uppvisningar

Enligt vår uppfattning var det en mycket väl organiserad och genomförd flygdag. Vi vill ge all heder åt den arbetsgrupp som lagt ner mycken stor tid och möda på att få en bra och intressant flygdag. F 18 Kamratförenings styrelse har därför fattat beslut att tilldela vår förtjänstmedalj för väl genomfört arbete till Tommie Sandström. Tommie har varit projektledare och på ett utomordentligt sätt återigen genomfört en bejublade flygdag.

Översiktsbild av utställningsområdet

En överraskning för alla var väl den förbiflygning som genomfördes av en Boeing B-52 Stratofortress vid två tillfällen, eskorterad av svensk och finsk jakt.

Boeing B-52 Stratofortress är **ett amerikanskt långdistans, subsoniskt, jetdrivet strategiskt bombplan**. B-52 konstruerades och byggdes av Boeing, som har fortsatt att ge stöd och uppgraderingar. Det har flugits av United States Air Force (USAF) sedan 1950-talet. Totalt levererades det 744 flygplan perioden 1954-1963. De senaste uppgraderingarna har gjorts mellan 2013 och 2015 och systemet förväntas nyttjas in på 2050-talet. Det finns för närvarande 76 flygplan på lager. Under de närmaste åren kommer också motorerna att bytas ut

Dagen i övrigt gav oss fina uppvisningar av diverse flygplanstyper men jag tror att segelflygplanet och den avancerade flygningen med tillhörande musikaliska arrangemang gav ett stort intryck på publiken.

Flygvapnets Team 50 med med Alf Ingesson-Thor som gruppleddare

Kamratföreningens Röda drake

Lars Petersson (FVRF) i samspråk med C F 16 överste Pernille Undén vid vårt tält

Sydkoreas försvarsattaché flygöversten Dae Seo PARK ville även han känna på dragkraften i jetmotorn som ger 100 N (10 kp) dragkraft

En tysk Eurofighter i utställningsområdet

Trots att det var många åskådare så var det inga problem att få ett foto på utställningsplanen utan publik.

Här ser vi en tysk Tornado

C-17 Globemaster III från Heavy Airlift Command Papa Lima i Ungern. Numera har vi en svensk chef för transporten i Ungern genom överste Peder Söderström.

Ordföranden SwAFHF Bert Stenfält

Härlig formering med flygplan 35, 32 och 37

Här ser vi Leif i tältet. Under hela dagen gjorde Leif ett jättejobb med att informera och sälja profilprodukter. Hans hörna blev ett riktigt dragplåster tillsammans med den Röda Draken. Tack för en helt otrolig insats, Leif. Vi hade i princip ingenting, med oss tillbaka till vår lokal i Tullinge. Allt blev sålt.

Vårt tält med vår Röda Drake i fronten

Kenneth bredvid sin nya modell av J 35J. Här berättar han om de detaljrika konstruktionerna. Jag tror det blev många nya modellbyggare efter flygdagen

Här ser vi några av det otroliga hantverk det handlar om i modellbygges verksamheten

Leif bakom bordet med våra profilprodukter. Tröjorna med Kungl. Hufvudstadsjakten tog slut innan uppvisningarna började

Sist men inte minst den otroligt vackra uppvisning i samklang med ett vackert musikstycke som genomfördes. Jag tror att detta var något som många fick inre vibbar av

Olle Norén i sin J 28 Vampire, foto Ulf Nylén

SwAFHF flygplanen 32 och 37

Nedan ser vi Stellan Andersson efter sitt flygpass

Chefsbytesceremoni i Flygvapnet

(Text och foto Gunnar Persson)

Onsdagen den 24 augusti styrde jag färden till Uppsala och Upplands flygflottilj. Flygvapenchefen hade bjudit in till chefsbytesceremoni. Ställföreträdande flygvapenchefen brigadgeneral Anders Persson lämnade befattningen och började som biträdande rektor på Försvarshögskolan. Brigadgeneral Tommy Petersson övertog befälet som ny ställföreträdande flygvapenchef. Tommy kommer närmast från Blekinge Flygflottilj, F 17, där han varit flottiljchef.

Det var en strålande dag och många hade hörsammat inbjudan och gratulerade de båda till de nya befattningarna. Det var en lång kö till de båda som fick presenter och lyckönskningar.

Efter ceremonin bjöds på smörgåstårter och kaffe. Vi hade också möjlighet att träffa kollegor och få lite nyheter med mera med oss hem till föreningarna.

Vi önskade de båda lycka till i befattningarna.

Tal hölls av flygvapenchefen generalmajor Carl-Johan Edström samt av avgående flygstabschefen brigadgeneral Anders Persson, som även överlämnade en mycket användbar gåva till pågående flygstabschefen brigadgeneral Tommy Petersson, som även han höll ett anförande.

Även personalen från Flygstaben deltog

Bilden till vänster visar tre glada och nöjda chefer direkt efter genomförd ceremoni. Jag kan förstå att harmonin i Flygvapnet är på hög nivå, vilket speglar sig i personalens vilja och förmåga att lösa ställda uppgifter. Härligt när det kan vara högt till tak.

I bilden ovan fick även ordföranden Gunnar Persson vara med och lyckönska de tre i deras fortsatta roller i och utanför flygvapnet.

Hedersgäster

Anders Persson, Carl-Johan Edström, Tommy Petersson

Ete Henry Säfström fyller drivmedel på J 28B

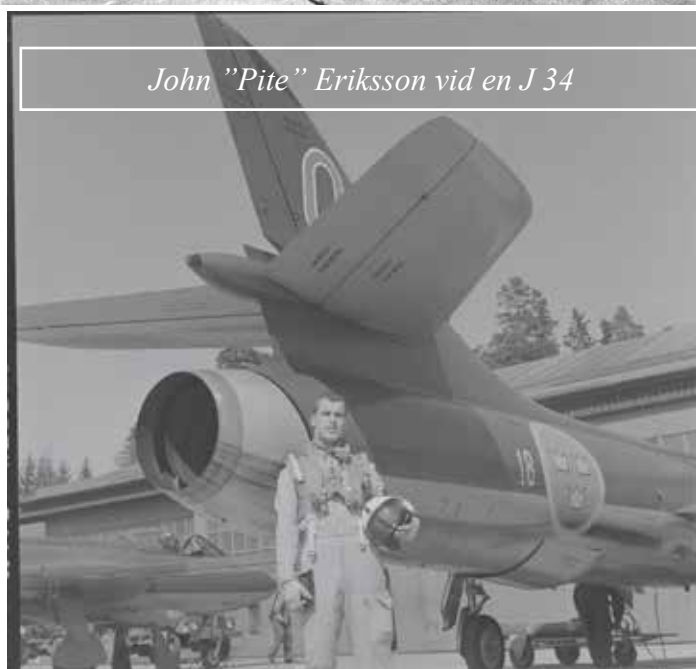
J 28 hängs med 6,3 cm övningsraketer

John "Pite" Eriksson undersöker kador i samband med J 34 haveri

John "Pite" Eriksson vid en J 34

F 18 J 35B divisionen med Divch Åke "Hoss" Christiansson i mitten

CFV S-O Olson och Åke Snöberg tar en fika 1988 i samband med hans pension

PJ 21

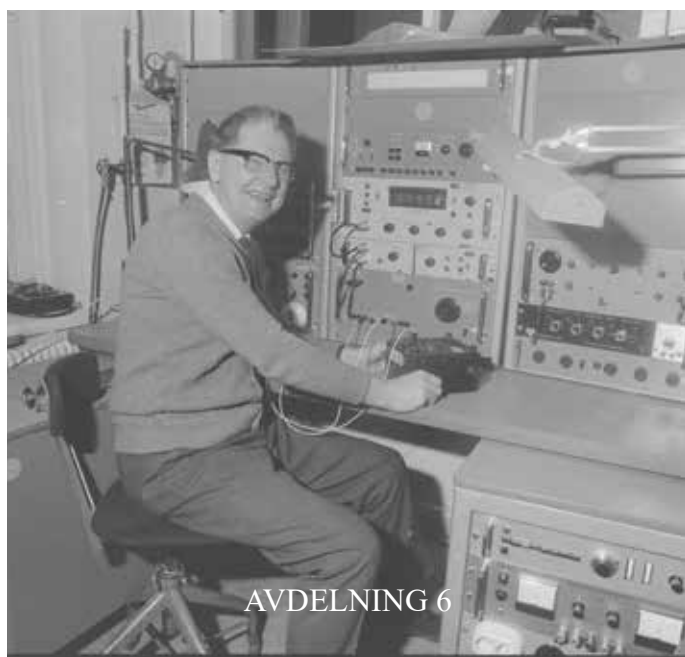

Laddning av akanam i J 28B

HMK Gustaf VI Adolf besöker berghangaren tillsammans med Dick Stenberg

HMK Gustaf VI Adolf på besök i simlutaorhallen

AVDELNING 6

STRILS traineranläggning

*C F 18 Dick Stenberg och flygchef Ted Boeman
deltar på 2:a div morgonbrief*

ff John "Pite" Eriksson, Brage "Sangis" Karlsson

*ff Rolf Kaddik vid skrivmaskinen, obs alla
kalkerblad*

Flygpojke spanar och rapporterar

P 4 Radio Stockholm

(Text och foto Gunnar Persson)

Fredagen den 10 juni var det Fredrik från P 4 radio Stockholm som var under en besöksresa på Södertörn. Tanken var att han skulle nå norra Roslagen innan dagen var över. Han efterfrågade intressanta platser att besöka. Med det som underlag ringde jag upp och föreslog ett besök på Tullinge och vår kamratförening. Han kom och gjorde en intervju på plats i vår lokal. Han tog ett antal bilder och vi informerade om vår historia på platsen. Ett trevligt initiativ av Radio Stockholm.

Gåva från C F 16 i samband med
kamratföreningsdagen

Nordiskt Kamratföreningsmöte i Finland

(text och bild Hans Zettby och Gunnar Persson)

För aktiviteten hade SMKR chartrat en buss från Hjalmarssons buss i Virserum, vilken hämtade upp deltagare som anmält behov av transport utmed vägen till Stockholm och Värtahamnen.

Jag, Hans Zettby, blev upphämtad i Linköping. Väl i Stockholm samlades alla deltagarna vid Tallink Siljaterminalen för incheckning och ombordstigning på fartyget Silja Galaxy. Efter intagandet av våra hytter samlades vi i Grand Buffé och intog middag. Efter buffén blev det förbrödring och social samvaro vid pianobaren. Då vi skulle anlända tidigt till Åbo blev det dessutom en tidig nattning så att vi skulle vara pigga och krya inför första dagen i Finland.

Ankomst till Åbo

Vi anlände vid 7-tiden på morgonen och gjorde ett första stopp vid en taverna för lite frukost. Resan fortsatte därefter mot Tavastehus med ett stopp vid Mannerheims jaktstuga. Jaktstugan fick Mannerheim i gåva av det finska folket. Jaktstugan är belägen mellan Åbo och Tavastehus och är numera också en turistattraktion med restaurang med mera.

Bastun i anslutning till jaktstugan

Sjön med badplatsen nedanför bastun

Efter besöket återstod en bussresa på cirka 90 minuter till Tavastehus. Under transporter i Finland kom vi att utnyttja den svenska bussen för alla transporter mellan de olika besöksobjekten. Tavastehus stads centralort är själva tätorten Tavastehus, med 67 774 invånare (2020). Staden är belägen 98 kilometer norr om Helsingfors och 75 kilometer sydsydost om Tammerfors. Väl framme i Tavastehus så steg vi av bussen i närheten av centrum, nere vid hamnen, för att genomföra den sedvanliga stads marschen fram till borgmästarens residens och dennes mottagning.

Bilden ovan och under visar jaktstugan

Torbjörn Malmkvist tar tåten och leder delegationen

Före delegationerna går en musikår från Finland därefter mötesdeltagarna i ordningen Danmark, Sverige, Norge och Finland. Marschen avslutades vid rådhuset, där borgmästaren tog emot och hälsade deltagarna välkomna till mötet. Vi fick också en kort information om Tavastehus.

Alla delegationerna var uppställda och lämnade av till brigadchefen. Detta är starten till det nordiska mötet med att också alla deltagarländernas nationalhymner spelas och därefter genomfördes kransnedläggning vid respektive monument. Brigadens monument respektive Mannerheims monumentet.

Mannerheim monumentet. Här redovisas alla de som förlänats med Mannerheims Riddarkors nämligen. Totalt har 191 personer förlänats.

Förbundsordföranden Anders Emanuelson tackar stadens representant för inbjudan ovm mottagning

Efter förfriskningar och mingel tog bussen oss till Pansarbrigaden i Parola där inkvartering och klädbyte genomfördes inför öppningsceremonin.

Det blev en snabb marsch till de två monumenten som ligger i anslutning till brigaden. Här tog brigadchefen, överste Rainer Kuosmanen, och hälsade deltagarna välkomna.

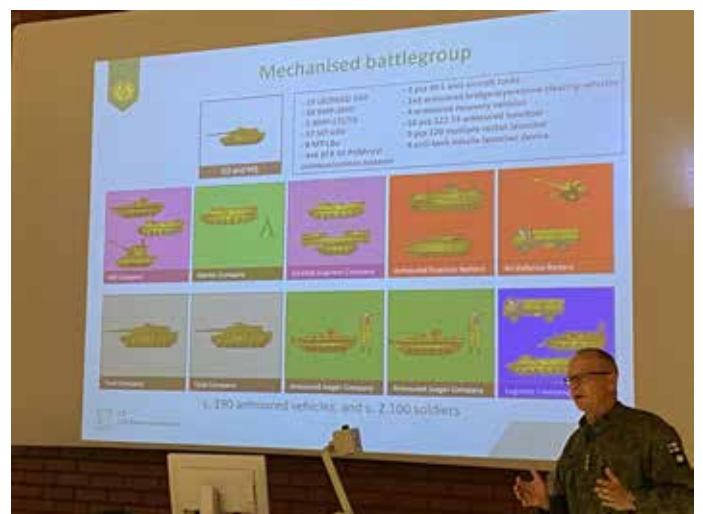

Gunnar Persson vid brigadens monument

Dagen avslutades med middag och efterföljande samkväm på mässen. Detta är också en av resans höjdpunkter att få träffas, umgås och lära känna nya kamrater/veteraner.

Brigadens dag

Andra dagen inleddes med att brigadchefen, överste Rainer Kuosmanen, presenterade brigadens organisation och uppgifter.

Christer Olofsson vid Mannerheim monumentet

Från Huvudstaben presenterade överste Jukka Nurmi det finska värnpliktsystemet och det nuvarande och framtida rekryteringssystemet.

Överste Jukka Nurmi

Pansarbrigaden utbildar årligen ungefär 2600 beväringar och 3000 reservister. Antalet anställda uppgår till ungefär 650. Utbildningsutbudet vid Pansarbrigaden är mångsidigt och utbildningen ges fem truppenheter. Tyngdpunkten inom utbildningen är förlagd vid pansartrupperna, men utbildningen ges i alla vapenslag inom armén.

Tavastelands pansarbataljon utbildar krigstida trupper för mekaniserade och motoriserade stridsavdelningar. Här utbildas bland annat vagnsmanskapsuppgifter för pansarvagnarna Leopard 2 A, BMP-2 eller MTLBV. Även pansarvagnsmontörer, militärpolis, motorcykelordonnanser, spanare, skarpskyttar och tygmaterielmän. För ändamålet nyttjas det simulatorer till nästan det mesta i utbildningen.

Laddsimulator

Sedan var det dags för ett stationssystem med tre stationer. Deltagarna delades in i tre grupper, svenskar, danskar och norrmän och finnar. Vid vår första station fick vi en presentation om simulatorsystem som

används i utbildningen för handeldvapen med mera. Detta är ett svenskt system som ger avsevärt minskade utbildningskostnader och minimerar miljöaspekterna.

Skjutsimulator för automatkarbin

Vid station två fick vi information om de stridsfordon som finns i Brigadens organisation. Vi fick även en demonstration av det lasersystem som används vid övningar med mera, även detta är ett svenskt system. Sista stationen var en presentation av luftvärnssystemet NASAMS.

Efter lunch, korv och mos, åkte vi till eftermiddagens museibesök Pansarmuseet i Parola. Detta är ett enormt museum med otroligt många stridsfordon både inom och utomhus. Det är en historisk presentation av allt som funnits under den finska försvarsmaktens varande.

Stridsvagn Leopard

Vi han också med en fika i solen

Luftvärn

Kulturens dag

Den tredje dagen inleddes med ett besök på MUSEO MILITARIA - THE ARTILLERY, ENGINEER AND SIGNALS MUSEUM OF FINLAND. Här fanns mycket att se från de tre truppslagen. I anslutning till museet fanns det också en prylaffär med mängder av militära prylar.

Samling utanför museet

Vid Tavastehus finns ett av Finlands största militär- och militärhistoriska museer. Utställningen sträcker sig i kronologisk ordning från medeltiden då Finland var en del av Sverige till nutid och visar parallellt historien om finskt artilleri, ingenjörskonst och signalering. I utställningen finns även praktiska visningar där man kan prova på till exempel telegrafering.

Museet täcker etableringen av Finland 1917 och

genom det svåra andra världskriget där både Tyskland och Ryssland tog en bit av landet och fram till dagens engagemang i FN:s fredsbevarande styrkor. En stor del av tolkningen sker på både finska och engelska. Personalen talade bra engelska.

Militärmuseet erbjuder ett brett utbud av information för den som är intresserad av Finlands historia, militärhistoria, militärt liv, artilleri, samt teknisk utrustning.

Även här en hel del om Mannerheim

Den permanenta utställningen har byggts upp i de tre våningarna i museets huvud

Beväringslogement

Utställningsområdet har kanoner från 1870-talet till 1980-talet, pionjärernas tunga utrustning och även en militär amatörradiosändare. Museets kanoner med det mest historiska värdet finns utställda i Artillerihallen.

Detta är ett museum för älskare av militärhistoria och för den som är intresserad av militär utrustning! Det finns så mycket att se här. Vill du ta dig runt och undra med dina tankar kan du avsätta många timmar. Här är i stort sett allt du vill veta i Finland. Det är intressant även för dem som inte är bekanta med Finlands historia, men bäst att ha åtminstone en grundläggande kunskap att njuta av det till fullo. Ett enormt arbete har lagts ner på detta museum. Definitivt ett måste för alla som är intresserade av vår historia.

Tavastehus slott med vallgraven

Förutom sin status som militär fästning och hem åt den svenska adeln, har slottet fungerat som fängelse och är just nu ett museum som drivs av Finlands Nationalmuseum. Slottet är en av de främsta turistattraktionerna i södra Finland och en verklig mittpunkt i staden. Det används ofta för evenemang som medeltidsmässor. Bilden nedan visar innerhgården.

Beslutet att grunda slottet är knutet till Birger Jarls korståg till Tavasteland. Syftet med Birger Jarls korståg var bland annat att knyta Tavastlänningarna fastare till det nya moderlandet Sverige. Tydligt ser man i väggar de olika renoveringsstilarna med sten respektive tegelsten.

Anders Emanuelson tackar för besöket

Dagens lunch intogs i rådhusets källare och efter lunchen blev det dags att ta del av Tavastehus slott som är ett medeltida slott i Tavastehus. Slottet byggdes troligtvis under slutet av 1200-talet som militärt fäste i gränzonen mellan Sverige och Novgorod. I slutet av medeltiden styrdes slottet av några av de mest inflytelserika svenska adelssläkterna, Tott, Sture och Posse.

Lunchen i rådhusets källarehuset

Under middagen delades det ut medaljer, gåvor samt priser för den nordiska skjut tävling som genomförts.

Anders Emanuelson tackar för besöket

Finlands ordförande Marko till höger gratullerar sina finska kamrater till vinsten och vandringspokalen

Under middagen delades det ut medaljer från alla fyra delegationerna. För Sveriges del blev följande dekorerade.

Lennart Holtrin erhöll finska försvarsministerna medalj. Anders Emanuelson den danska delegationsmedaljen. Gunnar Ohlsén erhöll den norska delegationsmedaljen.

Dagen avslutades med en middagsbankett för alla inblandade i det 38:e Nordiska Kamratföreningsmötet.

Anders Emanuelson delar ut SMKR medalj i guld till Finland, Norge och Danmarks representanter

Innan taffeln bryts var det hög tid för den finländske brigadchefen att överlämna det svärd som kommande nation skall ha i sin ägo intill nästa nordiska möte. Svärdet kommer att hängas upp på väl synlig och viktig plats hos det kommande regemente som danskarna har valt som värdförband.

Finske brigadchefen överste Rainer Kuosmanen

Efter middagen blev det förbrödning på soldatmässen in på sena timmar innan det var dags att inta sängläge.

Den finska delegationen har gjort ett förnämligt val och ett fint arrangemang vilket jag är övertygad om att det uppskattas av oss samtliga deltagare.

Marko Patrakka

Vi tackar Marco och hans stab för en fint och gedigen genomfört 38:e Nordiskt Kamratföreningsmöte 2022

Vi, de nordiska folken, förenas av starka historiska band. Men vår gemenskap finns inte bara i historieböckerna. Den är högst levande! Vi är grannar och kollegor. Vi är samarbetspartners på många olika områden. Ibland är vi konkurrenter, som sporrar varandra i broderlig tävlan. Men framför allt är vi vänner och familj. Det är angeläget att vi fortsätter att utveckla och fördjupa vårt samarbete på alla områden.

Strax efter genomfört nordiskt möte så lät Sverige och Finland lämna in ansökan om medlemskap i NATO. Detta förenar oss ytterligare och stärker samhörigheten.

Återresa till respektive hemland

Söndagen innebar att det nu var dags att återlämna logementen efter att ha grovstädat och återställt de rum som vi hade disponerat, sängkläder och annan lånad utrustning samlades in och lades på anvisad plats.

Vid 0930 tiden samlades den svenska delegationen vid bussen för avfärd mot Åbo.

Vi har att besöka den lilla skärgårdskommunen Villnäs där vi hittar Villnäs slott, en mycket besöksvärd herrgård som har tillhört ätten Fleming i över trehundra år och ätten Mannerheim i över hundra år. Marskalken av Finland C.G.E. Mannerheim föddes där år 1867. Slottet är onekligen fint och har självfallet en intressant historia.

Slottet

Slottet har en lång svensk historia. Mannerheims

barndom och uppväxt blev en orsak till att han 1882, 15 år gammal, sändes till finska kadettkåren i Fredrikshamn. Carl Gustaf Emil Mannerheim ambitiösa och envetna personlighet lämpade sig för en militär karriär. Till följd av en disciplinförseelse relegerades Mannerheim från kadettskolan 1886. Trots detta blev han en ledargestalt, fältmarschalk, med mycket stor folklig uppskattning för sina gärningar under sin levnadstid.

Nedan alla deltagare på det 38:e

Vi åkte vidare till Riddarparken och kyrkan. I riddarparken finns en sten för alla de som erhållit Mannerheims Riddarkors.. De är i dag 191 stycken.

Villnäs riddarpark är en unik hyllning till alla riddare som tilldelats Mannerheims Frihetskors och som genom dessa även hedrar de finländska krigsveteranerna.

Vi har mycket att tacka honom och Finland för det de uppnådde under andra världskriget. Han var en sann föregångsman och hjälte.

Vi kom att avsluta vår resa i Åbo med att göra ett kort besök på stadens marina museum. Forum Marinum som är ett aktivt och mångsidigt centrum för marina aktiviteter, det har status av nationellt ansvarsmuseum för sjöfart och är också den finska marinens museum. Forum Marinum är både ett saltstänkt besöksmål och ett ställe där man kan ordna möten och publika evenemang. Centret har en betydande flotta av museifartyg: två stora segelfartyg, fyra örlogsfartyg och flera mindre båtar, från en ångdriven hamnbogserare till en polisbåt.

Flygplan 32 Lansen 70 år

(text Gunnar Persson, foto Hans Groby, F 18 arkiv)

Den 3 november var det 70 år sedan SAAB 32 Lansen flög för första gången.

Lansen är en i raden av konstruktioner som Svenska Aeroplan AB har konstruerat på uppdrag av Kungl. Flygförvaltningen. Flygplanet har av flygvapenpiloterna uppfattats som ett vackert och bra flygplan med en otrolig vapenarsenal att välja på. Det finns en del klassiska bilder där ett flygplan är uppställt med alla typer av vapen.

Flygplanet passerade ljudvallen för första gången 1953, då provflygaren Bengt Olow låg i lätt dykning och därigenom gick igenom ljudvallen.

Flygplanet avslutade sin karriär på målflygdivisionen och flög där fram till 1997. Totalt tillverkades det 454 flygplan. Flygplan 32 tjänstgjorde på SAAB, FC, F 1, F 3, F 4, F 6, F 7, F 11, F 12, F 13M, F 14, F 15, F 17, F 21 och Målflygdivisionen.

Kamratföreningsdag på F 16

(Text Gunnar Persson, foto Ärna Kamrat o Veteranförening)

Tidigt i somras kallade Flottiljförvaltaren Stefan Granberg till en kamratföreningsdag på F 16.

Kamrat- och veteranföreningarna samlades i Ärna Kamrat- och veteranförenings nya lokaler i gamla frisörhuset. Där togs vi emot och vi fick en rundvandring och därefter en hel del information om genomförd, pågående och kommande verksamhet kopplat till F 16 och LSS.

Efter all bra information gick vi i samlad formation till Ärnamässen där vi intog lunch och kunde samtala lite till mans om än det ena och än det andra.

Kamratföreningsdagen är ett enastående bra initiativ av C F 16 överste Pernille Undén och C LSS överste Anna Siverstig. Att få en lägesuppdatering avseende våra föreningar och se varandra fysiskt då och då förgyller tillvaron. Vi får även tillfälle att ställa frågor till cheferna och få svar på dessa direkt i samband med samtalen.

Stefan Granberg och Helena Söderqvist hade förberett allt på ett i vanlig ordning jättebra sätt så vi även fick med oss kuvert för våra kommande utsändningar av info och medlemsblad.

Efter lunch var det så tid för den väl förberedda verksamhetsdialogen. Stefan Granberg tog hand om oss föreningsvis och vi redovisade vårt nuvarande resultat för 2022 samt vårt äskande för 2023 och 2024. Vi fick väl godkänt på alla punkter. Då vi hade ett extra behov under 2022 tog vi även upp detta vilket även det godkändes.

En trevlig och givande dag på F 16 och som vanligt i positiv stämning.

Vi önskar både Pernille och Anna med medarbetare ett fortsatt bra 2022 och ett bra kommande 2023.

Interiör från lokalen i samband med Ärnaföreningens tisdagsfika träffar. Nedan en bild på föreningslokalen (före detta frisörhuset)

Dennis Gyllensporre

(Text Gunnar Persson, foto Försvarsmakten)

Generallöjtnant Dennis Gyllensporre har innehaft ett flertal höga befattningar inom Försvarsmaktens Högkvarter. Han var även överkommendant i Stockholm under perioden 2014-2018. 2001-2003 var han också militärsakkinig på försvarsdepartementet. 2003-2004 tjänstgjorde han som Chief Operations Officer, Joint Military Mission, Nuba Mountains, Sudan. Han har även tjänstgjort i Bryssel och som regional commander i Afghanistan.

Under perioden 2018-2022 var generallöjtnant Dennis Gyllensporre Force Commander för insatserna i Mali. Mali är enligt många en riktig högriskmission. Under tiden som Force Commander har Dennis gjort ett formidabelt och gediget arbete. Det är inte många svenska officerare som blivit uttagna eller klarat testerna i New York på FN-högkvarteret.

Dennis Gyllensporre gjorde ett sådant avtryck att han som första svensk har blivit invald i "National Defense Universitys (USA) Hall of Fame. Under sin tjänstgöring i Mali (MINUSMA) skapade han mycket goda relationer med sina samarbetspartners. Vi gratulerar Dennis och önskar honom all lycka i framtiden.

Ny Flygvapenchef

(text Gunnar Persson, foto Louise Levin FM)

Generalmajor Jonas Wikman

Generalmajor Jonas Wikman blev den 14 december ny flygvapenchef (FVC) i samband med chefsbytesceremonin i Uppsala. Nuvarande FVC generalmajor Carl-Johan Edström tillträdde befattningen som Chef för Operationsledningen och blev samtidigt befordrad till generallöjtnant.

Generalmajor Jonas Wikman började i Flygvapnet med värnplikten 1991 på F 4. 1992 påbörjade han sin flygutbildning på Krigsflygskolan i Ljungbyhed och efter grundutbildningen har han flugit både Draken och Gripen samt tjänstgjort som flyglärare.

Wikmans internationella erfarenheter kommer från Afghanistan som senior rådgivare till det afghanska flygvapnet i Kabul. Hans senaste befattning var som ställföreträdande chef Insatsledningen.

Vid chefsbytesceremonin samlades deltagande personal och anhöriga i flyghangar 174. På plats var en honnörsstyrka, personal och musikkår. Kamrat- och veteranföreningarna var inbjudna och deltog vid ceremonin.

Efter den formella delen med musik, fanöverlämning, samt tal av avgående respektive pågående FVC så avslutades ceremonin och vi promenerade upp till Ärnämässen.

På Ärnämässen blev det tid för oss att överlämna gåvor och gratulera de båda generalerna för ett utmärkt stöd till oss i kamratföreningarna samt ett bra kommande och fortsatt stöd från Flygvapnets nya chef.

Det hela avslutades med Ärnämässens goda smörgåstårter samt kaffe och kaka.

Besök i Riddarhuset

(Text Gunnar Persson och foto Gunnar Persson och Sten Wiedling)

En gråmulen igensnöad dag samlades en tapper skara på 30 personer på trappan utanför Riddarhuset. När vi tittar ut över parken ser vi en staty av Gustav Vasa. Under 2023 är det 500 år sedan Gustav Vasa valdes till Sveriges konung. Han kröntes i Strängnäs 1524.

Deltagarna

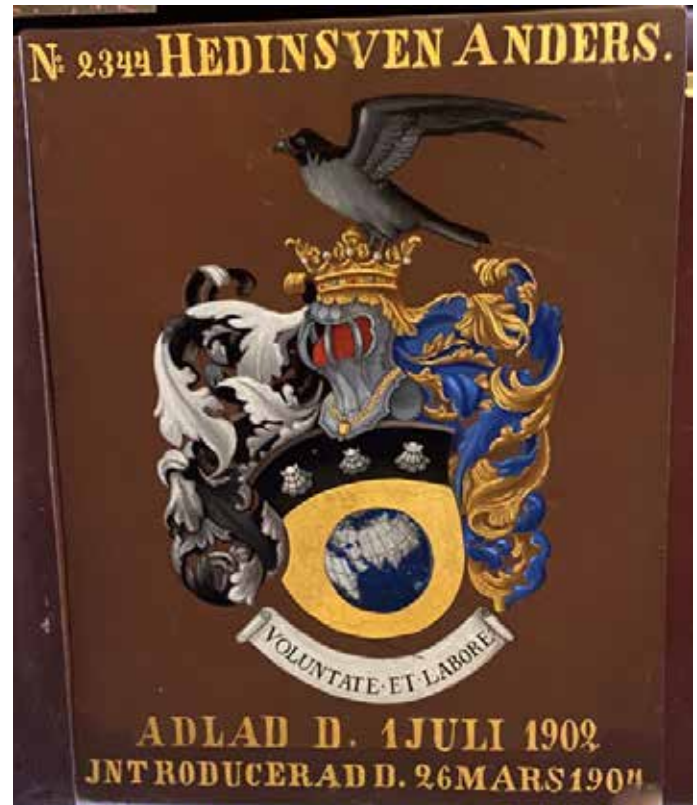

Vid stora trappen upp till Riddarsalen möts vi av denna entré

Vår duktiga guide, Oscar Langenskiöld, berättar om Riddarhuset och riddarsalen med mera

Detta är en av de två sista aktiviteterna för 2022. Riddarhuset hör inte till vanligheterna att man besöker. Av deltagarna var det bara två som gjort besök tidigare. I Riddarhuset kan vi se och höra om den svenska adeln. Här presenteras de olika ätter som adlats i Sverige. Den senast adlade personen är upptäcktsresanden Sven Hedin, som blev adlad 1902 och ätten dog ut med honom eftersom han inte hade några barn.

I Riddarhuset lever ätternas släkthistoria och det syns bland annat på alla de sköldar som finns uppsatta på husets väggar. I Riddarhuset finns det 2337 sköldar. Ridderskapet och adeln har funnits i nästan 400 år. Riddarhuset fungerar som en folkbokföringsinstitution för ättlingar till dem som en gång adlades. I dag finns det 657 levande ätter innehållande cirka 28 000 personer varav cirka 20 000 i Sverige. 46 är grevliga, 131 friherrliga och 480 adliga. Här förs också adelskalender och det genomförs möten med adeln cirka vart tredje år då man träffas och beslutar om utdelning av bland annat stipendier samt förvaltning av domäner med mera.

Den enda som kunde adla en person är vår statschef. Utnämningar upphörde genom ändring av konstitutionen 1974. Att adla personer startade 1280. Det svenska ordensväsendet upphörde 1975 genom samma konstitution men kan vara på väg tillbaka.

Efter avslutad guidad tur så kunde den som ville gå och inta lunch på någon trevlig restaurang i närheten.

Julmiddagen

(Text Leif Ström, foto Sten Wiedling)

Torsdagen de 8 december sMLades de som anmält sig sugna på ett föredrag samt Ingegerds julbord på biograf Sländan. Här har vi ett fantastiskt stöd från familjen Hesselgren. I år blev vi 36 st medlemmar ur F 18 Kamratförening och Riksförbundet Koreaveteranerna till årets julmiddag. Den pågående influensan medverkade nog till det färre antalet deltagare.

Erik Geijer, Filip Stanslawski serveras glögg av Thomas Hillemar vid ankomsten

Mingel innan föredraget

Anders Eklund (föredragshållare), Thomas Lagman och Kenneth Näslund

Erik Geijer, Birgitta Täng och Pixie Fagerlund i vårt traditionsrum

På sedvanligt sätt inleder vi med ett föredrag efter lite mingel. Denna gång skulle vår ordförande Gunnar Persson hålla ett föredrag som skulle handla om de svenska insatserna som gjordes på den koreanska halvön med början år 1950 då Nordkorea invaderade Sydkorea och där Sveriges insats till stora delar är okänt för många svenskar i dag. Tyvärr var vi, på grund av sjukdom, i all hast tvungna att planera in annan aktivitet och kunde via kontakter rädda situationen genom att engagera F 8 Kamratföreningens sekreterare Anders Eklund som välvilligt och med mycket kort varsel ställde han upp och kunde hålla ett mycket uppskattat föredrag om "Flyget på Barkarby"!

Leif Ström förevisar traditionsrummet. Leif blev ju tvungen att hålla i taktpinnen i dag vilket fungerade precis som det alltid brukar göra

Vi i styrelsen vill rikta ett stort tack till Anders.

Efter föredraget fick styrelsen möjlighet att förläna Pär Lindkvist, F 18 Kamratförenings Förtjänstmedalj i brons för sin stora och viktiga insats i vårt projekt Hufvudstadsjakten där han tillsammans med sina medarbetare gjorde genomförandet möjligt.

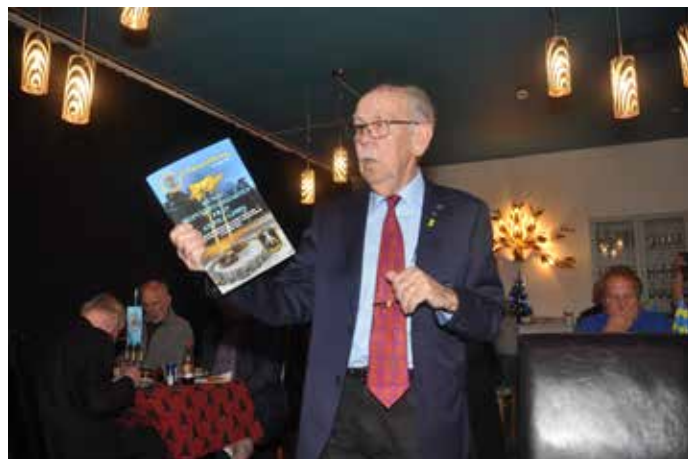
Pär Lindkvist får sin medalj av Leif Ström

Medalj och diplom -- grattis Pär

Efter ytterligare lite mingel och möjlighet att ta del av

samlingar i F 18 Flottiljrum och Göran Hesselgrens omfattande biograftekniska museum, var det dags att ta för oss av Ingegerds goda julmat och som vanligt var mycket god och väl tilltagen.

*Leif informerar om magasinet från Ax till Limpa.
Det blev en bra blandning vid borden och vi hoppas
alla hade en trevlig afton*

NYA MEDLEMMAR 2022

Vi hälsar nedan medlemmar välkomna till föreningen.
Vi hoppas ni skall finna glädje och kamratskap med oss övriga i föreningen.

Mats Isgren	Svedala
Orvar Eriksson	Tumba
Tommy Johansson	Strängnäs
Patrik Höglund	Tullinge
Hans Heilborn	Huddinge
Lennart Nyberg	Söder Åkra
Georgios Psaros	Tullinge
Jan Salestrand	Stockholm
Jan Berg	Uppsala
Hans Olofsson	Lidingö
Anders Telenius	Huddinge
Göran Bruun	Åbo, Finland
Dan Janebjer	Huddinge
Sven Andersson	Sorunda

80 år

Lars-Inge Andersson	29 okt
Berit Gustafsson	30 nov

75 år

Göran Hammargren	3 jan
Christer Hedberg	31 jan
Dan Lundin	2 mars
Leif Rönning	11 mars
Per G Nilsson	11 apr
Åke Pettersson	16 maj
Dan Björkström	27 maj
Ola Bengtsson	2 juli
Håkan Karlsson	2 sep
Leif Stålhammar	8 nov
Alf Andersson	18 dec

70 år

Lars Stendahl	23 feb
Håkan Bergström	7 maj
Rafael Bengtsson	14 dec

65 år

Jan-Åke Johansson	21 okt
-------------------	--------

60 år

Ulf Linder	7 feb
Johan Törnqvist	29 mars
Mikael Magnusson	28 maj
Erik Sundberg	15 maj
Martin Bergstrand	9 juli
Lars Söderlund	12 juli
Magnus Jacobson Silverud	20 juli
Anna Eriksson	24 sep

55 år

Anders Persson	18 mars
Magnus Hallermark	22 apr
Tommy Johansson	1 maj
Patric Gille	13 maj
Lotta Nordholm	23 jun
Leena Fuchs Collin	20 dec

50 år

Peter Fehn	11 sep
Andreas Bylger	27 dec

IN MEMORIAM

Lars-Ove Oxelstam	Åsensbruk	28 mars 2021
Lars Karlström	Tullinge	6 juni 2021
Rolf Carlson	Tumba	19 mars 2022
Göran Hedqvist	Norsborg	20 mars 2022

Födelsedagar 2023

Ett stort GRATTIS till alla er på bemarkelsedagen under 2022. Saknas någon i listan beror det på att vi inte har fått ditt personnummer. Du har ändå vårt stora grattis.

90 år

Sten-Erik Gustafsson	18 juli
Bert Stenfeldt	12 aug

85 år

Aune Henriksson	10 apr
Anita Löfgren	23 apr
Birgitta Lindholm	5 maj
Björn Gejbrant	31 maj
Ove Eriksson	6 juli
Evy Borgh	23 juli
Jan-Olaw Persson	12 aug
Rolf Larsén	10 dec

80 år

Björn Olof Persson	31 jan
Björn Henriksson	7 feb
Jan-Åke Andersson	17 mars
Hans Bjernby	21 mars
Marianne af Malmberg	24 mars
Bertil Tallinder	1 apr
Lars Sundqvist	5 apr
Per Hultqvist	12 apr
Tommy Lagerfeldt	7 juli
Lars-Olof Nilsson	12 aug
Mats Lennartsson	7 sep
Ulf Lyhagen	30 juli

